

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 9

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
polletna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 2.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1916.

Leto IX.

Izdelovanje in razpečavanje kruha in peciva.

V uradnem glasilu »Laibacher Zeitung« smo čitali 5. t. m.:

Razglas c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko.

z dne 2. januarja 1916. l., št. 36.638 ex 1915,

o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva.

Na podstavi ministrskega ukaza z dne 20. decembra 1915. l., drž. zak. št. 379, se razglašja, oziroma zaukazuje tako:

§ 1.

Obrtniško izdelovanje in prodaja vsakovrstnega malega peciva je prepovedana.

Obrtniško izdelovanje necukranega prepečenca (vodenega suhorja) je dovoljeno le s posebnim dovoljenjem političnega deželne oblasti.

§ 2.

Za izdelovanje vsakovrstnega slaščičarskega blaga se pšenične in ržene moke ne sme porabljati.

Za obrtniško izdelovanje kakesov se sme porabljati pšenična in ržena moka le v množini, ki ne presega 30 odstotkov skupne teže množine testa.

Obrtniško izdelovanje slaščičarskega blaga iz maslenega (listnatega) in droženega blaga je prepovedano.

Za obrtniško velja vsako izdelovanje za namene, da se oddaja blago drugim za plačilo.

To določilo se nanaša torej tudi na pekarska in gostilniška podjetja.

§ 3.

Pekom in slaščičarjem je prepovedano prevzemati od drugih pripravljeno testo, da ga spečejo.

§ 4.

Pekarsko in slaščičarsko blago se sme pri izdelovalcih in kupčevalcih ter v gostilniških in krčmarskih obratih vsake vrste oddajati odjemalcem le če se zahteva ali naroči. Postavljati shranke, s temi izdelki na mize in ponujati jih v shrankah na svobodno izbiro je prepovedano.

§ 5.

Kruh se sme izdelovati in spravljati v promet samo iz krušne moke v hlebcih ali štrucah s težo 980 gramov ali 490 gramov.

Kruh se sme oddajati požišnikom samo popolnoma ohlajen.

§ 6.

Cena po določitih § 5. izdelanega kruha s težo 980 gramov se določa na 56 vinarjev, in onega s težo 490 gramov na 28 vinarjev.

Peki in prodajalci kruha so dolžni, na zahtevo oddati kruh v najmanjši teži 70 gramov za ceno 4 vinarjev.

§ 7.

Ta ukaz se mora po določitih § 11 ministrskega ukaza z dne 20. decembra 1915. l., drž. zak. št. 379, nabiti v prodajalnah in obratovalnicah.

§ 8.

Prestopki tega ukaza se kaznujejo po določitih ministrskega ukaza z dne 20. decembra 1915. l., drž. zak. št. 379.

§ 9.

Ta razglas stopi na mesto tuuradnih ukazov z dne 27. marca 1915. l., dež. zak. št. 7 in z dne 31. avgusta 1915. l., dež. zak. št. 27, in dobi moč z dnem razglasitve.

C. kr. deželni predsednik:

Baron Schwarz s. r.

Med delavskimi rodbinami je § 3. naletel na nevoljo, ker prepoveduje, da peki in slaščičarji ne smejo prevzemati v peko od strank pripravljene testa, da ga spečejo.

Umljiva je ta nevolja. Pri nas se že tudi kupuje kruh pri pekih, a varčna gospodinja zgnjete le sama raiši testo in nikjer ne dobiš tako dobrega kruha, kakor je tisti kruh, ki se napravi doma. Tudi cenejši je, kakor kruh, ki ga po tem razglasu zdaj moraš kupiti, ker navadno delavske gospodinjice nimajo peči pripravnih za peko, a če bi jih tudi imele, vsaka ne zna peči kruha v peči: boji se, da se ji zažge ali kakorkoli drugače pokvari. Dalje, če bi se peknel povsod kruh doma, bi se porabilo za peko neprimerno več drv in tudi premoga v štedilnikih, kolikor ga porabijo peki, ki pečejo več strankam kruh.

To so izprevideli tudi na Dunaju in zato je vlada 8. t. m. razglasila, da smejo politične deželne oblasti glede na peko kruha dovoliti izjeme.

Trdno smo prepričani, da se posluži te pravice tudi kranjska deželna vlada in če že popolnoma ne odpravi § 3. navedenega razglašja, vsaj določi, da so izvzeti od te prepovedi mesta, trgi, in vsi kraji, kjer bivajo delavci.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

SFOR V SOCIALNI DEMOKRACIJI.

Dunajski dnevnik »Zeit« objavlja iz Berlina sledeči članek H. von Gerlocha iz Berlina:

Nemška socialna demokracija ima dva očeta: čuvstveno, če tudi ne teoretično bolj narodnega Lassalla in mednarodnega Marxa. Nastopila je zato prvotno tudi ločena na parlamentarnem torišču: I. B. pl. Schweitzer je vodil štiri ali pet Lassallovih pristašev, sama sta nastopila Bebel in Liebknecht. Obe frakciji, če gre ta visoko doneči naslov malima skupinicama, nista le korakali ločeno, marveč sta tudi ločeno udarjali. Zgodilo se je tudi, da sta tudi krepko udarili ena po drugi.

Zgodovinskega pomena so postala nasprotstva obeh frakcij, ko je izbruhnila vojska leta 1870. med Nemčijo in Francijo. Lassalovci so stopili na stran meščanskih strank in so glasovali 21. julija za kredit 120 milijonov tolarjev. Bebel in Liebknecht sta si pa nasprotovale. Viljem Liebknecht je bil zato, naj se odkloni kredit, Avgustin Bebel se je pa zavzemal za to, naj se vzdržita glasovanja. Liebknecht se je končno udal Bebelovim razlogom. Glasovanja se nista udeležila in sta utemeljila z izjavo svoje postopanje. Izjava je bila zmerna, a izzvala je le vihar ogorčenja proti njima, da celo odbor njunine lastne stranke ni bil zadovoljen z njunim nastopom.

Nekaj mesecev vojske je zadoščalo, da se je začetkom popolnoma razbita socialna demokracija združila. Ko je predlagala vlada po padcu Sedana, naj ji dovolijo 100 milijonov tolarjev, sta glasovali proti obe socialno demokratični frakciji, ker sta sodili, da se voj-

ska nadaljuje v aneksijske namene. Bebel in Liebknecht sta ugovarjala z največjo odločnostjo vladni predlogi. Bebel piše v svojih spominih, da sta izzvala govora velikansko ogorčenje zbornice. Socialnih demokratov niso le psovali, navalili so marveč proti njim z dvignjenimi pestmi in so jih hoteli vreči iz zbornice.

Ko sta se l. 1875. obe socialnodemokratski stranki spojili na shodu v Gothi, je gledala socialnodemokratska frakcija v nemškem državnem zboru donosno na to, da je vedno strnjeno nastopala javno. Če so še tako ljuto divjali notranji boji na ljudskih shodih, v časopisju, na shodih stranke in v sejah frakcije, v parlamentu so nastopali trdno skupaj. Preglasovana manjšina se je morala udati molče večini; niti izjave manjšine niso priznavali. Če kdo po svoji vesti ni mogel glasovati z večino, je tiho pred glasovanjem zapustil dvorano. Nobena frakcija (stranka) ni izvzemši Poljakov, v vseh desetletjih nastopala tako strnjeno v nemškem državnem zboru, kakor socialni demokrati.

Prvič se je zlomila ta že takorekoč vkoreninjena navada dne 21. decembra 1915. V stranki sta izjavili približno dve petini poslancev proti trem petinam, da ne dovolita novega vojnega kredita v višini desetisoč milijonov mark. Po starih izročilih stranke bi bila morala glasovati manjšina z večino, a manjšina je sklenila, da spora ne pokoplje v stranki. Sodili so, da morajo, ker vojska že traja tako dolgo in se ne ve, koliko časa bo še trajala, javno izjaviti pristašem, ker zastopa po njih mnenju manjšina načela starega programa stranke in stvarno staremu izročilu stranke. Priznavajo, da so nastopili formalno novo pot, a, tako izjavljajo, tako so morali nastopiti, ker so se drugi bistveno odstranili od socialno demokratskega izročila. Radi vojnega prava

jim ni bilo mogoče, da bi v časopisju in na shodih obrazložili svoje stališče, ki je po njih mnenju nepopačeno socialno demokratsko. Izvolili so si zato v sili edino odprti jim forum, državni zbor, da natočijo somišljenikom čisto vino, da lahko sami presodijo položaj in da se odločijo, na kateri strani je pravi nazor. Tako so morali nastopiti tudi zato, ker ni gotovo, če se nahaja na strani večine frakcije tudi večina stranke.

Tako je došlo do tega, da je utemeljeval Geyer v imenu 20. socialnodemokratskih poslancev javno, zakaj odklanjajo novi vojskni kredit. Ostalih 23 poslancev, ki so glasovali v frakciji tudi zato, naj se odkloni kredit, se ni pridružilo demonstraciji, ker se jim zdi, formalno izročilo strankine discipline še važnejši. Stvarno na strani Geyerja in tovarišev, formalno pa ne, so pred glasovanjem zapustili zbornico.

Opisani dogodki so seveda povzročili velikansko pozornost z ozirom na posledice. Socialna demokracija je najmočnejša stranka v Nemčiji, pripada ji ena tretina volilcev in nad četrtina poslancev nemškega državnega zbora. Njena bodočnost zato bistveno soodločuje bodočo nemško politiko.

Prerokovati ni dobro, ugibati je pa potrebno. Kakšna je danes notranjost nemške socialne demokracije?

V stranki so se nahajale vedno razne smeri, saj ima vsaka stranka svoje desno in svoje levo krilo. Gesli »radikalci« in »revizionisti« sta značili v zadnjih desetletjih nasprotstva v socialno demokratični stranki.

Vojska je učinkovala v vsakem oziru razdirjevalno: preobrača temelje, preosnova, premika z leve na desno in narobe, razdvojuje, poostruje nasprotstva. Če si hočemo biti na jasnem o razpoložnost v socialni demokraciji in kako se v bodoče razvije, moramo pre-

iskavati na drobno, če tudi vemo, da je v vsaki podrobni preiskavi nekaj sile.

Razločevati moramo v socialni demokraciji štiri skupine: skrajno levico, levo središče, desno središče, skrajno desnico.

Skrajno levico znači ime Liebknecht. Še odločnejša je skupina, ki se zbira okolu prejšnjega deželnega poslanca Julijana Borhardta, ki se je baje pod imenom »mednarodni socialisti v Nemčiji« zopet ustanovila, a je tako slabotna in v parlamentu ni zastopana, da ni potrebno ozirati se na njo. Odrekati se pa ne more gotov vpliv Karlu Liebknechtu, sinu Viljema Liebknechta. Njegova glava je zelo nemirna, idealist je, čist, a zelo nesrečen politik. Pred vsem mu manjka politične razsodnosti. Stari Bebel je večkrat na strankarskih shodih izlival vso svojo jezo na protivojaške predloge, ki jih je pred kakimi desetimi leti zastopal Liebknecht. Mladega Liebknechta je smatral za nevarnega sanjača. Karel Liebknecht se je postaral, postal je državni in deželni poslanec, a nastopa še vedno nekoliko mladeniško pretirano. Pojma o strankarski disciplini ne pozna. Če ima vseeno ne ravno malo pristašev, si jih je pridobil, ker srčno nastopa. »Govori vsaj, ko izgube srčnost vsi drugi«, jih veliko šepeta, kadar so sami. Poljuden je, a praktičen politik se trese pred njim, a računati mora vedno ž njim in z njegovimi pristaši.

Levo središče tvori skupina, ki jo predstavljajo imena Haase, Kautsky, Bernstein. Osrednje glasilo stranke »Vorwärts« ji je naklonjeno. Politiki te skupine se stvarno strinjajo z Liebknechtom, a s svojim taktičnim nastopom jih vedno kompromitira. Duša levega središča je Hugo Haase, zelo moder jurist. Le površnega opazovalca presenetí, ker sta se postavila na njegovo stran znanstvenika, ki sta si pred vojsko tako nasprotovala: Bernstein,

Janez Cezar.

Stanoval je v mali kočici ob poti gori v hribe. Za hišico mala njivica, pred njo stara hruška, to je bila njegova imovina. Navzlic svoji ubožnosti je živel zadovoljno, saj zaslužka je imel vedno dovolj. Hodil je delat k imovitejšim kmetom in povsod so ga radi sprejeli, saj Janez je bil priden delavec in pošten tudi. Ves svoj zaslužek pa je vestno nosil domov svoji stari mami, ki mu je kuhala in opravljala domača dela. Tako sta živela vsa srečna in zadovoljna, Janez krepak in vesel svoje mladosti, mamica presrečna, da je imela tako postavnega sina.

Nekega dne pa je prišel Janez od dela čisto izpremenjen; sedel je k večerji in nič govoril. Ker je bil drugače zelo zgovoren, se je zdelo mami njegovo vedenje čudno in vprašala ga je vsa v skrbeh, kaj mu teži srce. Nič ji ni odgovoril, le pogledal jo je tako čudno, da se je kar prestrašila mamica.

Po večerji sta sedla tja na klopico pod hruško, ki se je tiho pregibala in šumela s svojimi starimi vejami. Otdod se je tako lepo videlo po dolini. S stra-

hom je gledala mati Janeza, ki je strmela nekam v daljavo in si podprl glavo z rokama. Naenkrat se je pa hitro okrenil, kot bi se zbudil iz sanj, in je spregovoril počasi in tiho. Poznalo se mu je, da mu gre težko iz srca.

»Mati, ali je res, da je stari Vojska s Podgorice vrgel našega očeta s posestva, ker mu ni plačal dolga?«

Ozrl se je na mater, ki je bila v vidni zadregi. Nemirno se je premikala po klopi, kot bi sedela na šivankah, in vsa rdeča je pogledala Janeza.

»Torej res? Zakaj mi pa niste tega nikoli povedali? Saj sem vendar že dovolj star, lahko bi mi zaupali.« ji je rahlo očital.

»Zakaj ti nisem povedala?« je tiho spregovorila mamica, »saj veš, rada te imam in nisem te hotela žalostiti. Pa tudi preveč hud bi bil na starega Vojsko in lahko bi mu kaj naredil, poznam te, hude jeze si. Ah, če se spomnim nekdanjih časov, kako je bilo takrat lepo in prijetno,« in solza ji je zdrknila po velem licu. Obrisala si je solze in vprašala Janeza:

»Kdo ti je pa to pravzaprav povedal?«

»Kdo? Oni bahač, mladi Nadlog! Šel sem z dela mimo njegove hiše. Stal je na pragu in me vprašal, kje sem delal. Ko mu povem, da sem mlatil pri starem Vojski, se mi je glasno zasmel, češ, starega je pognal vsled dolga s posestva, mladi mu pa nosi žulje nazaj. Ko sem ga vprašal, kaj misli s tem, se mi je zasmel še glasneje in mi je dejal, naj ne brijem iz njega norce. Jezen sem bil, najraje bi ga bil udaril po škodoželjnem obrazu, toda sram me je postalo. Obrnil sem se hitro in odšel. Ampak hudo mi je, mati, da moram šele od drugih ljudi zvedeti take novice. Zakaj mi pa niste povedali, bi se vsaj drugi ne norčevali iz mene. Torej povejte mi vse in ne prikrivajte ničesar!«

Utihnil je in pogledal v daljavo, odkoder se je čulo večerno zvonjenje. Mati se je odkašljala in pričela pripovedovati. Glas se ji je tresel in komaj je zadrževala solze, ki so ji silile v oči. Janez pa je gledal temno predse in poslušal napeto.

»Janez, povem ti to zgodbo sicer zoper očetovo voljo, ki mi je še na smrtni postelji zabičil, da ti ne smem nič-

oče revizionizma in Kautsky, veliki duhoven marksizma. Pri Kautskem je to stališče mogoče samoobsebi umljivo, če bi ne učila izkušnja, da je predvčerajšnje najskrajnejše radikalce, kakor n. pr. posl. dr. Lerscha in veliko drugih, vojska splavila na skrajno desnico. Edward Bernstein je pa prepošten in predober poznavalec inozemstva, da bi ne bilo njegovo mesta pri levici. Ta levica pridobiva od meseca do meseca na vplivu v stranki, kar dokazujejo številke o glasovanju socialno demokratske frakcije glede na kredite za vojsko: prvič je nasprotovalo vojnim kreditom 14, drugič 27, tretjič 33 in zdaj 43 poslancev! Celu najodločnejša revizionista: Edmund Fischer in dr. Erdmann pripadata levemu središču.

Desno središče zastopa še danes uradno zastopstvo stranke. Pripada mu večina načelstva stranke in voditeljev strokovnih društev. Pred javnostjo nastopa večinoma diplomatično zelo spretni Scheidemann, ki ni sicer globok mož. V mirnih časih je vedno posredoval med desnico in levico, a zdaj se je postavil odločno na stran večine. Kot »tajen cesar« ali predsednik desnega središča posluje stari revizionist dr. David, duhovit učenjak, ki veliko zna, ki je zelo delaven, zelo spreten, a teoretik in nekoliko odtujen svetu. Desno središče nastopa ravno tako odločno kakor levo središče zato, naj se ohrani enotnost stranke. Dovoljuje vojne kredite, ugovarja pa aneksijam.

Na skrajni desnici so o potrebi, naj se stranka razcepi, ravno tako prepričani, kakor na skrajni levici. Skrajna desnica se ne oklepa trdno nobenega središča, kakor se oklepa skrajna levica Liebnechta. Kakor vse kaže, so se pristaši skrajne desnice večinoma sprijaznili z obstoječim družabnim redom. Nekateri to kažejo, ker se tako zavzemajo za obrambno carino, da glasila

zveze kmetov navdušeno pozdravljajo njih izjave. Drugi so izpremenili svoj nazor glede na monarhijo in pišejo v dvornem slogu o visokih osebah.

Drugi zasmehujejo prav krepko načelo o samoodločitvi narodov in zopet drugi slave dobrodejen vpliv vojske. Vsi pa zavzemajo zelo široko stališče glede na priklopitev ozemelj, če tudi ne nastopajo javno za pridobitev tuje zemlje, kakor poslanec Peus. Glavni urednik socialno-demokratskega lista je pa izjavil: »Prestopil sem k Hindenburgu.« Čimdalje bolj se zrcali v vseh izjavah socialnodemokratske najskrajnejše desnice, naj se prelije revolucijska socialna demokracija v narodno-reformno stranko.

Morejo li tako ločene skupine trajno ostati skupaj? Kdor pozorno zasleduje dejstva, ne more več vprašati »naj se li razcepimo ali ne«, marveč le še, »naj se li razcepimo ali razbijemo«?

Dvomiti se mora, če ostane socialno-demokratska stranka še složna. Vprašanje je le, če se stranka razbije in se ustvarita dva ločena tabora, ali če se le na najskrajnejši levici odcepi nekaj stotnij ali le nekaj stotnijskih poveljnikov.

Nihče ne more še zdaj le utemeljeno napovedati, kako se še razvijejo razmere v socialni demokraciji. Nasprotstva so se seveda zelo poostrila, tako da eni o drugih z Lutrom lahko mislijo: »Prevladuje jih drug duh«, je Luter rekel o Kalvincih. Nasprotstva še zastruplja okolnost, ker ne morejo javno razpravljati o njih. Ventila o svobodnem prerekanju ni. Skoraj bi sodil, da je postala vrzel že tako velika, da zazija nekega dne brezdnó, ki ga ne bo mogoče premostiti. A pri socialni demokraciji smo že večkrat doživeli, da so jih zunanje razmere zopet vzdramile, ko so se v stranki pojavila navidezna nepremostljiva nasprotstva. Vladi in me-

ščanskim strankam se je ta umeten čin večkrat posrečil. »Saj živimo le od napak svojih nasprotnikov«, je nekdanj zbadljivo izjavil stari Bebel.

Po vojski bo odvisno od vlade in od meščanskih strank, če doživimo v Nemčiji še dve socialnodemokratski stranki ali ohranimo le eno.

Tobaka primanjkuje. Štajersko tobakno skladišče naznanja, da je za enkrat popolnoma zmanjkalo naslednjih cigar: regalitas, britanika, operas, regalia, favorita, virginia special; cigaret: nil, diva, sultan, austria, kaiser, damen, hercegovina, šport. drama, donau, virginier, ungarische, coronas, sfinks, la favorite, princess, moeris, stambul in jenidže ter cigaretnih tabakov: finega turškega, hercegovinskega, srednjefinega ogrskega, drama, krull, najfinejšega ogrskega, finega pursičana in tkzv. »kaisermischung«. — Tudi v Ljubljani se že pojavlja občutno pomanjkanje cigaret in tobaka.

Kako je z novo moko.

Javnost je lahko vesela, ker je vlada sprejela upravičeno zahtevo, da je država dolžna skrbeti za primerno ceno hrano ljudstva in to nič manj kakor za strelivo in druge vojne potrebščine. Ali mar po vojni ne bomo krvavo potrebovali čim več telesno in duševno zdravega zaroda in naroda? Novoletna naredba, katera je prinesla tako visoke cene za moko, je bila res taka, da je upravičeno nastal strah, da široki in nižji sloji ne bodo mogli dobiti dovolj vsakdanje hrane, kar bi gotovo slabo vplivalo na življenjsko moč ljudstva. Od jutri naprej bodo veljale nove znižane cene. Od vlade pričakujemo še enega: zagotovi naj se zadostne množine moke, da se bo za te cene res lahko dobilo dovolj kruha in moke. Oglejmo si razlike, katere nam najbolj jasno poda sledeča tabela. Cene veljajo na debelo od postaje mline (pribitki v nadrobni ceni so vedno enaki).

	Nova cena	Ob novem letu	Pred novim letom
	Kron		
Zdrob	80	(110)	(68)
Krušna moka	42	(47)	(42)
Moka za kuho štev. 1	90	(90)	(58)
Moka za kuho štev. 2	58	(75)	(58)
Moka za peko	110	(110)	(68)

Ker je zlasti mestno prebivalstvo želelo, da melje več moke za kuho, se bo take res več zmlelo. Prvotno se je mlelo 25%, ob novem letu 15%, sedaj 22%. Mlevski predpisi so taki:

	Sedaj	Ob novem letu	Pred novim letom
	Odstotkov		
Zdrob (in moka za peko)	3	3	15
Moka za kuho štev. 2	22	15	—
Moka za kuho štev. 1	—	—	25
Krušna moka	57	64	38
Otrobi	15	15	19

Ako se prehladimo, se pojavijo v udih, prehladni strupi, ki povzročajo bolečine. Aka preveč delamo, se tvorijo v udih »utrudne snovi«, ki ovirajo delovanju mišic. »Prehladni strupi« in »utrudne snovi« se hitro odpravijo in izgube svoj učinek, ako masiramo roke in noge s Fellerjevim bolečine lajšajočim, mišice in kite krepčajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. »Elza-Fluid«. 12 steklenic pošlje franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 264 (Hrvatska). Priporočajo ga mnogoštevilni zdravniki in nad stotisoč zahvalnih pisem. (-u)

sar povedati, toda ker že nekaj več, izvede vse.

Pred dolgimi leti je bil tvoj oče še imovit gruntar na Podgorici in niso ga zaman klicali za Cesarja, ker je v resnici kraljeval nad drugimi vaščani. Imel je največ poslopij, najrodovitnejša polja in v hlevih najlepšo živino: sploh daleč naokrog mu ni bilo zlepa para. Toda hude nadloge so prišle nad našo hišo. Imeli smo dvakrat zapored slabo letino in žival za živaljo nam je poginila. Ta izguba je precej potresla trdno gospodarstvo na Podgorici. Oče je potreboval denarja in zato se je obrnil na svarega Vojsko, da bi mu posodil. V enem letu bom pa spravil zopet skupaj to vsoto in letina mi tudi ne bo več nagajala, si je mislil oče, in lahko mu bom dal nazaj z obrestmi vred. Vojska je rad posodil in šli so v gostilno, da bi podpisali pogodbo pred pričami. Oče je bil vesel, da je tako hitro prišel do denarja, in pil je preveč; kmalu se je upijanil. Skopuh mu je odštél denar proti pogodbi, da ga vrne z obrestmi vred v enem letu. Ko pa je Vojska zapazil, da je oče pijan, je spremenil pogodbo in napisal mesto v enem letu, v enem mesecu. Skopuhu se je zahotelo

po lepem posestvu na Podgorici! Seveda ni oče te spremembe v pogodbi prav nič opazil. V pijanosti je podpisal pred pričami in spravil denar. Kako se je seveda začudil, ko je prišel nekega lepega dne k njemu stari slepar, češ, daj nazaj denar, mesec je že minil. Oče mu je dokazoval, da je pogodba krivična in da jo je ponaredil, šel je na sodišče, da bi dosegel pravico, a nič ni pomagalo. V pogodbi je stalo črno na belem, da mora vrniti vso vsoto v enem mesecu. Plačati ni mogel revež, kje bi pa vzeli? Vse je bilo prodano, le nekaj malega smo rešili. Oh, koliko smo tedaj pretrpeli, ko so nas vsi zasmehovali! Vojska je seveda zdražil vse sam in še sedaj ima naše posestvo v svojih krivičnih krempljih. Oče pa je kupil z zadnjimi denarji tu gori hišico in njivo, a nikakor ni mogel pozabiti, kako sramotno je bil osleparjen. Hiral je vidno in prišel sem gori samo umret. Da, samo stari Vojska je kriv naše nesreče in očetove smrti. Ali tudi njega bo doletela morebiti še hujša usoda in Bog ga bo tudi kaznoval za ta greh, ki ga je storil nad nami. Bog mu daj dobro, saj jaz mu ne želim nič hudega.»

(Dalje.)

(V vseh treh slučajih se računajo 3% na razprašenje.)

Glavno je to: Nekoliko temnejša moka za kuhinjo št. 2 (vlada pravi, da je tudi dobra za močnate jedi), ki je ob novem letu stala 75 K, bo obdržala prejšnjo ceno 58 K. Krušna moka, katere se bo mlelo več kakor pred novim letom, ne bo stala 47 K, ampak kakor prej 42 K. Cena za drob se zviša od 68 na 80 K.

Prodajne cene za nadrobno prodajo moke. Deželni predsednik razglasa: Za nadrobno prodajo moke se določa za kilogram naslednje prodajne cene: pšenična moka za peko 1 K 18 v, pšenični zdrob 88 v, pšenična moka za kuhinjo št. 1 98 v, pšenična moka za kuhinjo št. 2 66 v, pšenična krušna moka 48 v, ržena enotna moka 48 v. Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Masaže, vtiranja in umivanje s Fellerjevim bolečine lajšajočim, oživiljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn.

„Elsa-Fluid“

so se izkazala po poročilih v nad stotisoč zahvalnih pismih kot prav posebno blagodejna in uspešna pri telesnih bolečinah in zlasti

proti bolečinam v udih.

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatska). Fellerjeve odvalne rafarbarske kroglice z zn. „Elsa-Pillen“ 6 skatlic franko 4 K 40 h, 12 skatlic franko 8 K 40 h.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi:

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti št. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

Najboljša in najcenejša zabava

v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volнено blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznana nizke cene!**

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in kmeta. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. **Vedno sveže blago!**

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritičje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po **4³/₄ 0/0**

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

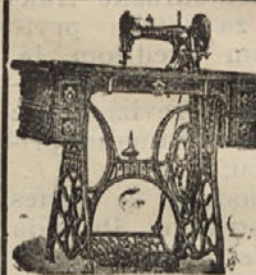
Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol Ljubljana

Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izbor vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in porila, pasov, predpasnikov, žepnih robov, ovratnikov, zavratnic, volne, sukna itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Priporočamo cenjenemu občinstvu edino domačo tvrdko

Ignac Vok

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ul. 6,

katere ima po ugodnih cenah in obrokih od strokovnikov priznana najboljša šivalna stroje v Evropi into so PFAFF v veliki izbiri in zalogi. 10letna pismena garancija! Pouk o vezenju vsak čas brezplačno. Pridni posredovalci se iščejo.